

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН Ш Е Ш І М

2024 жылғы 27 қараша №5194-24-00-4/968 іс Түркістан қаласы

Түркістан облысының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік соты
құрамында:

төрағалық етуші судья Ж.Дербисалиева,
Ш.Дадаханованың хатшылығымен,
ашық сот отырысында қойылған талап бойынша әкімшілік істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:

«Ермахан и Д.Н.» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

ЖАУАПКЕРЛЕР:

Келес ауданы әкімі

Келес ауданы әкімі жанындағы жер комиссиясы

МҮДДЕЛІ ТҮЛҒАЛАР:

«Түркістан облысының кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасы» мемлекеттік
мекемесі

Бауыржан Салдарович Джамалов

Бахыт Ибрагимович Таскулов

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:

1. Жер комиссиясының қорытындыларына дау айту туралы
2. Әкімнің қаулысына дау айту туралы
3. Қолайлы акті қабылдауға міндеттеу туралы

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:

прокурор А.Аралбекова

талап қоюшының өкілі М.Садыков

талап қоюшының директоры Б.Искендеров

жауапкерлердің өкілі С.Тайрахунов, Г.Бижигитов

мүдделі тұлға Б.Таскулов

СИПАТТАУ БӨЛІГІ:

«Ермахан и Д.Н.» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (бұдан әрі -
Серіктестік) 2006 жылғы 25 сәуірден бастап Қазақстан Республикасының
заңнамаларында тыйым салынбаған қызметпен айналысады.

Серіктестік 2024 жылы 21 мамырда №127 кең таралған Түркістан
облысы Келес ауданы «Бозсу» С1-II-III блоктарға кең таралған пайдалы

казбаларды өндіруге лицензия (бұдан әрі- *Лицензия*) алған. Жер қойнауы учаскесі аумағының шекарасының ауданы 139,5 га құрайды.

2024 жылы 10 маусымда Серіктестік Келес ауданы әкіміне (бұдан әрі- *Әкім*) Лицензия бойынша қызметін жүзеге асыру үшін жер беру туралы өтінішпен «Е-Өтініш» ақпараттық жүйе арқылы жүгінген.

Серіктестіктің аталған өтініші Келес ауданы әкімдігінің жер Жер комиссиясының (бұдан әрі- *Жер комиссиясы*) 2024 жылы 14 тамыздағы қорытындысымен Серіктестікке сұратылған жер беруден бас тартылған. Негіздеме: елді мекен тұрғындары бір ауыздан келіспейтіндігі, мал жайылым, жолдың бұзылуы, ауыл шаруашылық жерлеріне және табиғатқа зиян келуі деп көрсетілген.

Аталған қорытынды туралы Әкім 2024 жылғы 21 тамыздағы №3Т-2024-04338233 хатымен Жер комиссиясының 2024 жылғы 14 тамыздағы №23-34 хаттамасы негізінде теріс қорытынды (бұдан әрі –*№1 Қорытынды*) қабылдағандығыны туралы хабарлаған.

2024 жылы 25 қыркүйекте Серіктестік пен Жер комиссиясы өзара келісімге келіп, Серіктестік қайта жер беру туралы өтініш Әкімге жолдаған.

Жер комиссиясы 2024 жылы 15 қазанда №24-4 қорытындысымен (бұдан әрі –*№2 Қорытынды*) аталған өтінішті қарап, Лицензияда көрсетілген жер қойнауына арналған жерді беруден екінші рет бас тартқан.

Содан Әкім 2024 жылғы 16 қазандағы №274 қаулы (бұдан әрі- *Даулы қаулы*) қабылдап, онда Лицензия міндеттемелерін орындау үшін көпшілік пайдаланылатын жайылымдар жеке меншікке және жер пайдалануға берілмейді, жеке ауылдағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін халық мұқтажына ғана пайдаланатындықтан және бос жер учаскелері болмауына байланысты 139,5 га жер учаскесі өтеулі уақытша пайдалануға жалға беруден бас тарту мақұлданып деп көрсетілген.

Талап қоюшы сотқа талап қоюмен жүгініп, онда Жер комиссиясымен №1,2 қорытындылар Серіктестіктің құқықтары мен материалдық мүдделерін бұзатынын, Келес ауданы Ақтөбе ауылдық ооркгі әкімшілігі мен жұмыс беруші арасында меморандум жасалғанын, жер қойнауын пайдалану операцияларының салдарын жою жөніндегі міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету мақсатындағы сақтандыру шартын және жер қойуын пайдалану операцияларының салдарын жою жөніндегі уәкілетті органға, яғни Түркістан облысының кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасына (бұдан әрі- *Басқарма*) ұсынылған, жер кодексіне сай Серіктестікке бұл жағдайда жер дереу берілу керек екенін алға тартып, сотта талапты ұлғайтып, өзгертіп, соттан:

1. Жер комиссиясының 2024 жылғы 14 тамыздағы № 23-34 және 15 қазандағы №24-4 қорытындыларын заңсыз деп танып, күшін жоюды;
2. Келес ауданы әкімінің 2024 жылғы 16 қазандағы №274 қаулысын заңсыз деп танып, күшін жоюды;

3. Жер комиссиясына Серіктестіктің 2024 жылғы 25 қыркүйектегі өтінішін қайта қарап, қолайлы акті қабылдауға міндеттеуді сұраған.

Жауапкер Жер комиссиясы талапты мойындамай, онда №1 қорытындысымен сұратылған жерді беруден бас тартқанын, содан аталған істі қарау барсында Серіктестік пен Жер комиссиясы 2024 жылы 27 қыркүйекте татуласу келісімі түзгенін, татуласу келісімі сот тарапынан бекітілмегенін. Татуласу келісімінің 1-тармағына сәйкес Жер комиссиясы өзінің №1 қорытындысының күшін жоюға, Серіктестіктің кең тараған пайдалы қазбаларды өндіруге арналған лицензия міндеттемелерін орындау үшін 139,5 гектар жер учаскесін беру мәселесі Жер комиссиясында қайта қарағанын, бірақ Жер комиссиясы оң қорытынды беруге өзіне міндеттеме алмағанын. Жер комиссиясы алқалы орган болып табылатынын, содан ашық дауыспен өтінішке екінші рет те бас тартқанын алға тартып, соттан талапты қанағаттандырудан бас тартуды сұрады.

Жауапкер Әкім пікірінде талапты мойындамай, Жер комиссиясының пікірі тектес уәждер көрсетіп, мұндай санаттағы жерді беру өздерінің құзыретіне кірмейтінін, сондықтан, даулы қаулыны татуласу келісімінің 4-тармағына сәйкес тиісті құжаттарымен қоса түпкілікті шешім қабылдау үшін Түркістан облысы жер қатынастары басқармасына жолдағанын көрсетіп, соттан талапты қанағаттандырудан бас тартуды сұраған.

Мүдделі тұлға Түркістан облысы кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасымен (бұдан әрі-Басқарма) әкімшілік талап қоюдағы көрсетілген талаптар заңды, ал баяндалған дәлелдері негізді деп санайтындарын, Түркістан облысы, Келес ауданы, «Бозсу» С1-II, III блоктарға кен орнынан кең таралған пайдалы қазбаларды өндіруге 21 мамыр 2024 жылы № 127 лицензия берілгенін, бұл келісімшарттың қолдану мерзімі 10 жыл лицензияда көрсетілгенін, міндеттемелер олар жыл сайынғы ең төменгі шығыстарды жүзеге асыру 18 080 айлық есептік көрсеткіш (бұдан әрі-АЕК) мөлшерінде, тау-кен бөлісіннің аумағы 139,5 гектар құрайтынын, одан бөлек, Серіктестік шарт аясында өңірдің әлеуметтік экономикалық дамуына 500 АЕК мөлшерінде жыл сайынғы төлемдер жүргізетінін, «Қазақстан Республикасының Жер кодексі» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы № 442 (бұдан әрі-Кодекс) кодексінің 32-бабының 4-тармағына сәйкес «Пайдалы қатты қазбаларды өндіруге, жер қойнауын кеңістігін пайдалануға немесе кең іздеушілікке арналған лицензияның болуы, көмірсутектерді өндіруге арналған келісімшартты немесе өндіру учаскесінің және өндіру кезеңінің не дайындық кезеңінің бекітіп берілуі көзделетін көмірсутектерді барлау мен өндіруге арналған келісімшартқа толықтыруды немесе осы тармақтың үшінші бөлігінде көрсетілген жер қойнауы учаскесін сенімгерлік басқару шартын жасасу осы Кодексте көзделген тәртіппен жер учаскесін дереу беру үшін негіз болып табылатынын алға тартып, соттан талапты қанағаттандыруды сұрады.

Қалған екі мүдделі тұлға пікірлерін ұсынбады.

Сотта талап қоюшының басшысы және оның өкілі толық талаптағы уәждерді қолдап, Серіктестіктің жұмыс жасауына кедергі жасап отырғандарын алға тартып, талапты қанағаттандыруды сұрады.

Жауапкер жер комиссиясының өкілі С.Тайрахунов пікірдегі уәжді қолдап, талапты қанағаттандырудан бас тартуды, сұратылып отырған жер учаскесі ортақ мал жайылымына арналғанын, сол жердің тұрғындары қарсы екенін, №2 қорытындыда оның негізін көрсетпеген себебі ашық дауысқа салғанда көпшілік дауыспен бас тартуды қолдағандықтан солай қорытынды берілгенін көрсетті.

Жауапкер Әкімнің өкілі Г.Бижигитовте осы тектес түсінік беріп, соттан талапты қанағаттандырудан бас тартты.

Мүдделі тұлға Басқарманың өкілі сотта талапты қолдайтынын көрсетті, бірақ техникалық ахауаға байланысты сотқа онлайн түрде әрі қарай қатыса алмады.

Мүдделі тұлға Б.Таскулов сотта талаппен келіспейтінін, оның жерінің жалпы алаңы 31 га бөлігі талап қоюшымен сұратылған жермен беттесіп түсетінін, ол суармалы жер болғанымен, су келмейтінін, сондықтан мақсаты бойынша пайдалана алмай отырғанын, алдын талап қоюшыға беруге келісіп, нотариаттық түрде куәландырып жазып бергенін, себебі талап қоюшымен келісімге келгенін, бірақ талап қоюшы келісімді орындамағанын, алайда сотта барлық жағдайды түсінгендіктен талап қоюшыға жерді беруге қарсы емес екенін көрсетті.

Мүдделі тұлға Б.Джамалов сот отырысының өтетін орны, күні және уақыты тиісті түрде хабарланғанымен, сотқа дәледі себепсіз келмеді.

Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің (бұдан әрі - ӘРПК) Әкімшілік іске қатысатын адамдардың келмеуі оларға тиісінше хабарланған жағдайда сот отырысын өткізуге кедергі болып табылмайды.

Осыдан сот, істі аталған мүдделі тұлғаның қатысуынсыз қарады.

Талап қоюшымен талаппен жүгіну мерзімі өтпеген.

УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:

Сотта іс құжаттарынан және тараптардың түсініктерінен анықталғаны:

Серіктестік Лицензия алған, сәйкесінше осы Лицензияда көрсетілген мемлекет алдында алған міндеттерін орындау мақсатында жұмыс жасау үшін Лицензияда көрсетілген жер учаскелерін беру туралы Әкімге 2024 жылы 10 маусымда өтінішпен жүгінген, Әкім жер комиссиясына жолдаған, содан соңғы 2024 жылы 14 тамыздағы қорытындысымен жер беруден бас тартқан. Аталған қорытындыны Әкім 2024 жылғы 21 тамыздағы хатымен ғана Серіктестікке жолданған.

Содан Серіктестік сотқа 2024 жылы 2 қыркүйекте сотқа талап қоюмен жүгінген, істі сотта қаралу барсында соттың қатысуынсыз тараптар татуласу

келісімге келіп, 2024 жылы 25 қыркүйекте Серіктестік екінші рет жоғарыда аталған жер учаскесін сұрап Әкімге жүгінген, Әкім тағы да Жер комиссиясына жолдап, онда жер комиссиясы 2024 жылғы 14 тамыздағы қорытындының күшін жойып, сол күні Серіктестіктің екінші өтінішіне де бас тарту туралы қорытынды қабылдаған.

Содан аталған қорытынды негізінде Әкім даулы қаулыны қабылдап, Түркістан облысының әкіміне жолдаған.

Сотта Серіктестік талабын өзгертіп, ұлғайтып, соттан жоғарыда көрсетілген жер комиссиясының қорытындыларын және даулы қаулыны заңсыз деп танып, күшін жоюды, жер комиссиясына Серіктестіктің 2024 жылғы 24 қыркүйектегі арызын қайта қарап, қолайлы акті қабылдауды міндеттеуді сұрап, талабын Жер кодексінің 32-бабына негіздеген.

Сотта Түркістан облысының жер қатынастары басқармасының хатына сай Келес ауданы, Ақтөбе ауылдық округі, Құйған елді мекенінің жалпы жер көлемі 278,76 га құрайтынын, оның ішінде: елді мекен шегіндегі тұрғын үй, әлеуметтік, коммерциялық аймағындағы жерлер 74,76 га, ортақ пайдаланудағы мал жайылымы 175,0 га, коллектор 25,0 га, жолдар 1,0 га, қора 1,0 га, мал шомылдыру орны 0,50 га, құдық 0,50 га, өзге жерлер 1,0 га.

Келес ауданы әкімдігінің 2020 жылғы 31 қаңтар №25 қаулысы мен Келес аудандық маслихатының 2020 жылғы 31 қаңтар №22-161-VI бірлескен шешімімен Келес ауданы бойынша елді мекендердің шекаралары бекітілген, бірақ түпкілікті Әкіммен қаулы қабылданбаған және ол жерлер тиісті органда базалық деректерге енгізілмеген.

Түркістан облысының Ветеринариялық басқармасының 2024 жылғы 7 қарашадағы хатына қарағанда Келес ауданы, Ақтөбе ауыл округі, Құйған елді мекенінде ағымдағы жылдың 5 қарашасында ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру дерекқор базасында 710 бас МІҚ, 469 бас уақ мал және 281 бас жылқы тіркелген.

«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Түркістан облысы бойынша филиалының мәліметіне қарағанда мүдделі тұлға Б.Таскуловқа 2021 жылғы 29 қаңтардағы №33 жер учаскесін жалға беру туралы Келісім шарты негізінде шаруа қожалығын жүргізу үшін жалпы көлемі 40,0 га, 5 (бес) жыл мерзімге берліген жердің 31,2 га Серіктестікпен сұратылған жерге беттесетінін анықталған.

№1,2 талап бойынша:

Қазақстан Республикасының Жер кодексінің (бұдан әрі-Жер кодексі)16-бабының 1-тармағының 2) тармақшасына сай облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органының құзыретіне жер қойнауын пайдалану (өндіру жөніндегі; бірлескен барлау және өндіру жөніндегі; барлаумен және (немесе) өндірумен байланысты емес жерасты құрылысжайларын салу және (немесе) пайдалану жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін), магистральдық құбыржолдарды, мұнай мен газды қайта өңдеу

объектілерін салу (реконструкциялау) мақсаттары үшін жер учаскелерін беру, сондай-ақ пайдалы қазбалардың кен орындары табылған кезде және оларды игеру үшін, магистральдық құбыржолдарды салу үшін жер учаскелерін мемлекет мұқтажына мәжбүрлеп иеліктен шығару кіреді.

Жер кодексінің 14-1-бабының 1-тармағы 1) тармақшасына сай Облыстың уәкілетті органының құзыретіне: осы Кодекстің 44-2-бабында өзгеше көзделмесе, облыстың жергілікті атқарушы органының жер қойнауын пайдалану мақсаттары (өндіру жөніндегі; бірлескен барлау және өндіру жөніндегі; барлаумен және (немесе) өндірумен байланысты емес жерасты құрылыстарын салу және (немесе) пайдалану жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін), магистральдық құбыржолдарды, мұнай және газ өңдеу объектілерін, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жөніндегі объектілерді салу (реконструкциялау) үшін, өнеркәсіптік-инновациялық қызмет субъектілерінің өнеркәсіптік-инновациялық жобалары, инвестициялық басым жобаларды Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес іске асыру, жергілікті маңызы бар ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды құру және кеңейту үшін жер учаскелерін беру жөніндегі, сондай-ақ пайдалы қазбалардың кен орындары табылған кезде және оларды игеру үшін, магистральдық құбыржолдарды салу (реконструкциялау), жергілікті маңызы бар ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды құру және кеңейту үшін жер учаскелерін мемлекет мұқтажына мәжбүрлеп иеліктен шығару жөніндегі ұсыныстарын және шешімдерінің жобаларын дайындау кіреді.

Жоғарыда көрсетілген заң нормасының мазмұнына қарағанда Лицензияға қатысты жерді беру туралы шешімді Түркістан облысының әкімі қабылдайды және уәкілетті орган Түркістан облысының «Жер қатынастары басқармасы» мемлекеттік мекемесі ұсыныстарды және шешімдерді дайындайды.

Осыдан сот, Әкім Серіктестіктің Лицензияға сай жер беру туралы 2024 жылғы 10 маусымындағы және 25 қыркүйегіндегі арыздарын қарау құзыретіне кірмейтіндігіне қарамастан Жер комиссиясына жолдап, онда Жер комиссиясы да отырыста қарап, сондағы елді мекендегі тұрғындарды даурықтырып, жердің басына барып, заңсыз №1, №2 қорытындылар қабылдаған және заңсыз қабылданған №2 қорытынды нәтижесі бойынша Серіктестікке жер беруден бас тарту мақұлдансын деген даулы қаулыны қабылдаған деп қорытады.

Жер кодексінің 43-бабының 7-тармағында жер учаскелерін беру жоғары тұрған жергілікті атқарушы органның құзыретіне кіретін жағдайларда төмен тұрған жергілікті атқарушы орган, кенттің, ауылдың, ауылдық округтің әкімі жерге орналастыру жобасын осындай берудің мүмкін екендігі туралы өз шешімімен бірге жоғары тұрған жергілікті атқарушы органға түпкілікті шешім қабылдау үшін жібереді.

Сот аталған нормадан әкімшілік рәсім Түркістан облыс әкіміне өтініш түскенде қозғалуы, содан кейін ғана Келес ауданы әкімі тек жерге

орналастыру жобасын осындай берудің мүмкін екендігі туралы шешімін, сол рәсімнің бір бөлігі ретінде беруі тиіс болған деп табады.

Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің (бұдан әрі-ӘРПК) 65-бабының бірінші бөлігінде жолданымды қарау өкілеттігіне кірмейтін әкімшілік органға, лауазымды адамға келіп түскен жолданым, келіп түскен күнінен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде әкімшілік рәсімге қатысушыға бір мезгілде хабардар ете (хабарлай) отырып, уәкілетті әкімшілік органға, лауазымды адамға жолданады.

Сонымен сот, Әкім ӘРПК-нің 65-бабының талабын өрескел бұзып, Серіктестіктің жер беру туралы өтініштерін Түркістан облысы әкіміне жолдаудың орнына, құзыреті шегінен шығып қабылдап, өтініштерді Жер комиссиясына жолдап, нәтижесі бойынша қабылданған №2 қорытындыға сай заңсыз даулы қаулыны қабылдағанын анықтады.

Дегенімен, сот бұл жағдайда Әкімнің даулы қаулысы түпкілікті шешім ретінде қабылданып, талап қоюшыға ауыртпалық салып тұр деп бағалайды.

Сондай-ақ, Жер комиссиясы да осы қателікке жол берілген, себебі бұл жауапкер Жер кодексінің 14-1-бабында көрсетілген уәкілетті орган болып табылмайды.

Одан бөлек, сотта Жер комиссиясының аудио-бейне жазбаларын зерделеу кезінде бұл жауапкердің 2024 жыл 14 тамыздағы қорытындыны қабылдағанда мәселені мүлдем ашық дауысқа салмағаны, тек күн тәртібін дауысқа салғаны, ал қорытындыға Жер комиссия мүшелері өз беттерінше қол қойып, қабылданғаны анықталды.

Бұл факті бойынша Жер комиссиясының хатшысы С.Тайрахунов сотта берген түсінігінде Жер комиссиясының мүшелері бір күн бұрын құжаттармен танысқан, сондықтан өздері осылай қол қояды деп көрсетті. (дәлел 2024 жылғы 14 тамыздағы жер комиссиясымен жүргізілген аудио-бейне жазба).

Сондай-ақ, 2024 жылғы 15 қазандағы Жер комиссиясы отырысының аудио-бейне жазбасын зерделеу кезінде Жер комиссиясы 2024 жылғы 14 тамыздағы қорытындысын дауыс беру арқылы күшін жою туралы, содан кейін Серіктестіктің 2024 жылғы 25 қыркүйектегі өтініші бойынша бас тарту туралы қорытындыларды ашық дауысқа салып қабылдағаны, онда Әкімнің орынбасары С.Джилкибаевтың өзі төрағалық еткені, бірақ дауыс беру алдында төраға қаралатын мәселе бас тартылуға жататыны туралы өз ойын білдіріп, содан кейін ғана дауысқа салғанын анықталды.

ӘРПК-нің 116-бабының бірінші бөлігінде сот талап қоюдың мәлімделген негіздемесімен байланысты болмайды, бірақ талап қою талаптарының шегінен шығуға құқылы емес деп көрсетілген.

Сондықтан, сот істі қарау барысында талап қоюда мәлімделген негіздерден бөлек жоғарыда көрсетілген негіздерді анықтады.

ӘРПК-нің 7-бабының бірінші бөлігінде әкімшілік орган, лауазымды адам әкімшілік рәсімдерді өз құзыреті шегінде және Қазақстан Республикасының Конституциясына, осы Кодекске және Қазақстан

Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асырады.

Өз кезегінде ӘРПК-нің 6-бабының төртінші бөлігіне сай әкімшілік рәсімдердің және әкімшілік сот ісін жүргізудің қағидаттарын бұзу оның сипатына және елеулі болуына қарай әкімшілік актілерді, әкімшілік әрекеттерді (әрекетсіздікті) заңсыз деп тануға, сондай-ақ шығарылған сот актілерінің күшін жоюға алып келеді делінген.

ӘРПК-нің 84-бабының бірінші бөлігінде Қазақстан Республикасының әкімшілік рәсімдер туралы заңнамасын бұзу, егер мұндай бұзу дұрыс емес әкімшілік акт қабылдауға алып келсе не алып келуі мүмкін болса, әкімшілік актіні заңсыз деп тану үшін негіз болып табылады.

ӘРПК-нің 156-бабының талаптарына сай егер талап қоюшының құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін қозғайтын, ауыртпалық түсіретін әкімшілік актіге дау айту туралы талап қою негізді болып табылса және сот оның заңсыздығын таныса, онда ол толық немесе қандай да бір бөлігінде оның күшін жояды.

Істің мұндай объективті тұрғысында жауапкерлер ӘРПК-нің заңдылық қағидатын, 65-бабының және Кодекстің 14-1, 16-баптарындағы заң нормаларын бұзып, даулы қорытындылар мен даулы қаулыны қабылдаған деп қорытып, сондықтан олар заңсыз деп танылып, күші жойылуға, №1,2 талап қоюлар қанағаттандырылуға жатады деген тұжырымға келді.

№3 талап бойынша:

ӘРПК-нің 155-бабының бірінші және екінші бөліктеріне сай сот шешім шығару кезінде дәлелдемелерді бағалайды және қандай мән-жайлар анықталғанын, осы әкімшілік іс бойынша қандай құқықтық акт қолданылуға тиіс екенін және талап қоюдың қанағаттандыруға жататынын-жатпайтынын айқындайды. Егер әкімшілік істе бірнеше талап қойылса, онда сот барлық талаптар бойынша шешім шығарады.

Әкімшілік орган, лауазымды адам әкімшілік қалауды жүзеге асырған кезде сот Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерден асқанын-аспағанын және әкімшілік қалауды жүзеге асыру осы өкілеттіктің мақсаттарына сәйкес келетінін-келмейтінін де тексереді.

Жоғарыда анықталғандай Серіктестікпен сұратылып отырған жер учаскесін беру, не бермеу жауапкерлердің құзыретіне кірмейтіндіктен, яғни Кодексте белгіленген шектен асуға құқығы жоқ болғандықтан, сот талап қоюшының жер комиссиясына жер беру туралы қолайлы акті қабылдауға мәжбүрлеу туралы талабы қанағаттандырудан бас тартылуға жатады деп тұжырымдап, талаптың бұл бөлігін қанағаттандырудан бас тартады.

Осыдан сот, жалпы талап қою ішінара қанағаттандырылуға жатады деп қорытады.

ӘРПК-нің 122-бабының бірінші бөлігінде сот шығыстарын бөлу жөніндегі мәселелер Қазақстан Республикасы Азаматтық процестік кодексінің (бұдан әрі-АПК) қағидалары бойынша қаралады.

АПК-нің 109-бабының бірінші бөлігіне және Салық кодексінің 108-бабының 4-тармағына сай талап ішінара қанағаттандырылған себепті, талап қоюшымен талаптану кезінде жергілікті бюджетке төленген мемлекеттің баждың екі талап бойынша барлығы (3 әкімшілік акті бойынша * 5АЕК= 55 380 теңге) 55 380 теңге осы бюджеттен талап қоюшыға кері қайтарылуға жатады.

ӘРПК-нің 151-152, 156-баптарын басшылыққа алып, сот

ШЕШІМ ЕТТІ :

Талап қоюшы «Ермахан и Д.Н.» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің жауапкерлер Келес ауданы әкімдігінің жер комиссиясына және Келес ауданы әкіміне, мүдделі тұлғалар «Түркістан облысының кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасы» мемлекеттік мекемесіне, Бауыржан Салдарович Джамаловқа және Бахыт Ибрагимович Таскуловқа жер комиссиясының қорытынды хаттамаларына, қаулыға дау айту және қолайлы акті қабылдауға міндеттеу туралы талап қоюы ішінара қанағаттандырылсын.

Түркістан облысы, Келес аудандық әкімдігі жанындағы жер комиссиясының 2024 жылғы 14 тамыздағы № 23-34 және 2024 жылғы 15 қазандағы №24-4 қорытындылары және Келес ауданы әкімдігінің 2024 жылғы 16 қазандағы №274 қаулысы заңсыз деп танылып, күші жойылсын.

Талаптың қалған бөлігі қанағаттандырылудан бас тартылсын.

Жергілікті бюджеттен «Ермахан и Д.Н.» жауапкершілігі шектеулі серіктестігіне 55 580 (елу бес мың бес жүз сексен) теңге кері қайтарылсын.

Заңды күшіне енбеген соттың шешіміне әкімшілік процеске қатысушылар апелляциялық шағымын, ал прокурор апелляциялық өтінішхатын осы Кодекстің 31-бабында көзделген әкімшілік істер бойынша түпкілікті нысанда шешім шығарылған күннен бастап екі ай ішінде Түркістан облыстық сотының әкімшілік істер жөніндегі сот алқасына Түркістан облысының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік соты арқылы беруі мүмкін.

Судья:

Ж. Дербисалиева

